

2 juli 2025

Adviesmemo

Onderwerp

Besparingsmogelijkheden Ravijnjaar

Te besluiten om

1. De rentebaten in te zetten ten behoeve van de begroting, waarmee de totale deelnemersbijdrage met 300.000 euro wordt verlaagd.
2. De tijdstippen waarop BghU de balie openhoudt en via de telefoon te bereiken is te beperken tot enkel de ochtend, waarmee de totale deelnemersbijdrage met 325.000 euro wordt verlaagd.
3. De kosteloze betalingsherinnering af te schaffen waarmee de totale deelnemersbijdrage voor het basispakket met ongeveer 600.000 euro wordt verlaagd.

Samenvatting

Na 2025 voert het Rijk een omvangrijke bezuiniging door in het Gemeentefonds. Hierdoor krijgen gemeenten veel minder geld uit dit fonds. 2026 wordt daardoor ook wel het Ravijnjaar genoemd. Hoewel het Kabinet in de Voorjaarsnota 2025 de financiële gevolgen enigszins heeft verzacht door extra geld voor gemeenten te reserveren, blijven gemeenten voor ingrijpende financiële uitdagingen staan. Dit laat zich voelen in aanpassingen in de gemeentelijke begrotingen met soms pijnlijke keuzes.

BghU is een uitvoeringsorganisatie op afstand, maar niettemin onderdeel van de gemeentelijke dienstverlening. Het is daardoor vanzelfsprekend dat ook BghU gevraagd wordt om bij te dragen aan de besparingen waarvoor de gemeentelijke deelnemers zich gesteld zien. Het bestuur heeft in de vergadering van 2 april besloten dat BghU een taakstelling van 3% wordt opgelegd. Een taakstelling van 3% komt overeen met ongeveer 600.000 euro.

In april en mei 2025 heeft BghU organisatiebreed de mogelijkheden tot besparingen in kaart gebracht. Daarbij is door een vertegenwoordiging van de afdelingen van BghU gekeken naar de dienstverlening die de organisatie aanbiedt. BghU is een uitvoeringsorganisatie die naar haar aard beleidsarm is en bovendien opereert in het strakke wettelijke kader van de belastingwetgeving. Dit maakt de financiële wendbaarheid beperkt. Er is bijvoorbeeld geen sprake van beleidsactiviteiten die kunnen worden afgeschaald of uitgesteld. Niettemin is een eerste groslijst opgesteld van in totaal vijftien maatregelen die tot een besparing kunnen leiden. Deze zijn individueel bekeken op financiële impact. Ook zijn ze beoordeeld naar de voor- en nadelen, de risico's en de termijn waarbinnen de besparing kan worden gerealiseerd. Daarvan zijn er drie gekozen om aan het bestuur voor te leggen, omdat ze voldoende financiële impact hebben en bovendien op korte termijn uitvoerbaar zijn.

De drie maatregelen zijn als beslispunten in dit bestuursadvies opgenomen. De financiële impact telt op tot meer dan het bedrag dat aan taakstelling in de begroting is opgenomen. Aan elk van de voorgestelde maatregelen zijn namelijk ook nadelen en risico's verbonden, welke ook hieronder zijn benoemd. Door deze drie maatregelen op deze manier te presenteren kan het bestuur een goed onderbouwde keuze maken waarbij niet alleen de financiële impact leidend is, maar ook de overige gevolgen meewegen. Voor de volledigheid zijn de overige twaalf maatregelen in de bijlage bij dit bestuursadvies opgenomen.

Inleiding

Het bestuur heeft de directeur BghU verzocht om besparingsmogelijkheden in kaart te brengen en aan het bestuur voor te leggen. In de bestuursvergadering van 2 april is hierover gesproken. Het bestuur

heeft besloten tot een taakstelling van 3% met de, hernieuwde opdracht aan de directeur BghU om besparingsmogelijkheden voor te leggen. Dit bestuursvoorstel geeft uitvoering aan deze opdracht.

Beoogd effect

Het bestuur keuzes voor leggen waarmee de taakstelling van ongeveer 600.000 euro gehaald wordt.

Argumenten

1.1. Rentebaten die door BghU worden ontvangen kunnen ingezet worden ter dekking van de bedrijfsvoeringskosten

Tussen het moment dat BghU de betalingen op de belastingaanslagen ontvangt en het moment dat deze doorgestort worden aan de deelnemers zit een korte periode waarop deze gelden rentedragend op de rekening van BghU staan. Met de rentestanden van de afgelopen jaren levert dat een post op aan ontvangen rentebaten bij BghU. Hierbij is voorzichtigheidshalve gerekend met een gemiddeld rentepercentage van 2%.

Daarbij is uitgegaan van een stabiel aantal op te leggen belastingaanslagen. Daarbij is het lastig het rentepercentage op de lange termijn in te schatten vanuit de macro-economische ontwikkelingen waar BghU geen invloed op heeft.

2.1. BghU is vierentwintig uur per dag bereikbaar via digitale kanalen, wat de noodzaak voor fysieke bereikbaarheid vermindert

In de huidige samenleving vindt een steeds groter deel van de contacten tussen burger en overheid of klant en bedrijf digitaal plaats. Dat kan ook bij BghU met de klantcontactformulieren. Niettemin zet BghU ook in om burgers via de meer traditionele communicatiekanalen contact te laten opnemen. BghU is de hele dag telefonisch bereikbaar. Ook zijn de balies elke dag open. Door deze fysieke contactmogelijkheden te beperken, wordt meer gestuurd op de digitale kanalen waarmee BghU goed bereikbaar is en blijft voor iedereen die contact wil zoeken.

2.2. Er hoeft minder ingehuurd te worden voor telefonische ondersteuning

Om de telefonische bereikbaarheid mogelijk te maken, huurt BghU dienstverlening in van een extern callcenter. Zij ondersteunen de eigen medewerkers op piekmomenten. Als de telefonische bereikbaarheid wordt verminderd tot alleen de ochtenden, is er geen tot veel minder inhuur nodig. Deze kosten worden daarom bespaard. De besparing wordt geraamd op 100.000 euro. Hierin is meegenomen dat BghU nog kosten gaat maken in het doorontwikkelen van de chatbot-functie.

2.3. Medewerkers van BghU kunnen andere werkzaamheden verrichten

Telefonische bereikbaarheid legt een beslag op de werktijd van medewerkers die gewoonlijk bezwaren behandelen of andere werkzaamheden verrichten, waaronder (sociaal) invorderen. Door de telefonische bereikbaarheid te halveren en de openingstijden van de balie te verkorten kunnen deze medewerkers meer ingezet worden op deze hoofdwerkzaamheden. Belastingplichtigen krijgen bijvoorbeeld eerder uitspraak op een bezwaar. Doordat er meer tijd bij eigen medewerkers vrijkomt voor bezwaar en invordering hoeft er voor deze taken ook minder ingehuurd te worden. De besparing wordt geraamd op 225.000 euro.

3.1 De kosteloze betalingsherinnering is geen wettelijke verplichting

BghU stuurt aan belastingplichtigen die hun aanslag na het vervallen van de laatste betaaldag nog niet (volledig) hebben betaald eerst een kosteloze betalingsherinnering. Belastingplichtigen die om welke reden dan ook verzuimd hebben te betalen hebben zo nog een kans om de aanslag te voldoen, voordat de meer formele invorderingsstappen worden ondernomen. Aan deze stappen, de aanmaning en het

dwangbevel, zijn voor de belastingplichtige wel extra kosten verbonden. Belastingplichtigen wordt zo een mogelijkheid geboden om extra invorderingskosten te vermijden.

3.2. Het afschaffen van de kosteloze betalingsherinnering levert extra inkomsten op

De kosteloze betalingsherinnering is een extra stap in de invordering, die niet wettelijk verplicht is en daarom een keuze voor BghU. De betalingsherinnering zorgt ervoor dat minder mensen in de dwanginvordering terecht komen. Door het afschaffen ervan zullen meer belastingplichtigen een aanmaning ontvangen. De kosten van de aanmaning vormen voor BghU inkomsten, waardoor de inkomsten voor BghU zullen toenemen.

Kanttekeningen

1.1. De rentebaten kunnen ook terugvloeien naar de deelnemers

De rentebaten vormen in dit scenario inkomsten voor BghU. Er kan ook voor gekozen worden om deze baten rechtsreeks te laten toevloeien aan de deelnemers. Dit verlaagt de deelnemersbijdrage weliswaar niet maar zorgt wel voor een baat bij de deelnemers.

1.2. De rentebaten zijn afhankelijk van externe factoren en daardoor onzeker

De hoogte van de rentebaten zijn onder meer afhankelijk van de rentestand, die weer afhankelijk is van de macro-economische ontwikkelingen, waarop BghU, uiteraard, geen invloed heeft. De genoemde rentebaten zijn gebaseerd op de verwachte ontwikkelingen op dit moment.

2.1. Belastingplichtigen zullen een mindere dienstverlening ervaren

Ondanks dat veel zaken digitaal kunnen hechten veel burgers aan een direct contact aan de balie of de telefoon. Door het beperken van de openingstijden neemt de mogelijkheid hiervoor af.

Belastingplichtigen kunnen dit ervaren als een vermindering van de dienstverlening van BghU.

2.2. Hierdoor is er ook op piekmomenten in het jaar een beperkte bereikbaarheid voor telefonie en balie

Gedurende het jaar vinden er meerdere momenten plaats waarop grote verzendingen (aanslagen en invordering) plaatsvinden. Indien BghU ook rondom deze piekmomenten in de middag telefonisch en aan de balie bereikbaar is, gaat het om zoveel momenten in het jaar dat de effectiviteit van de maatregel tenietgedaan wordt. Bovendien zorgen wisselende openingstijden (met name telefonie) rondom deze momenten voor de inwoner voor onduidelijkheid wanneer BghU bereikbaar is. Daarnaast zijn de ervaringen met de beperkte openingstijden in de zomer positief.

3.1. Hierdoor neemt de dienstverlening aan de burgers af

Belastingplichtigen zijn zich er misschien niet altijd van bewust dat ze een aanslag nog niet volledig hebben betaald. Een betalingsherinnering is dan een welkome manier om aan aanmaning en de daarbij behorende kosten te voorkomen.

3.2 De Minister van BZK roept juist op om wel kosteloze betalingsherinneringen te sturen

Bij brief van 23 mei 2024 heeft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een brief gestuurd aan de VNG waarin zij gemeenten verzoekt om juist over te gaan op een kosteloze betalingsherinnering als die er nog niet is. Door af te stappen van een kosteloze betalingsherinnering zou BghU een omgekeerde beweging maken.

3.3 Het afschaffen van kosteloze betalingsherinnering leidt tot meer aanmaningen en dwangbevelen

De kosteloze betalingsherinnering draagt ertoe bij dat veel belastingplichtigen alsnog hun openstaande belastingsschuld voldoen voordat de reguliere invordering wordt gestart. Indien de kosteloze betalingsherinnering wordt afgeschaft, worden de inwoners direct met een aanmaning en de daarbij

horende kosten geconfronteerd. Voor BghU houdt dat ook in dat er meer kosten zijn voor telefonie en de dwanginvordering, waaronder deurwaarderskosten.

3.4 De uniformiteit in het verzenden van betalingsherinneringen met de inliggende niet deelnemende gemeenten is niet meer geborgd.

De inwoners en ondernemers van gemeenten welke geen deel uitmaken van de GR BghU maar wel gelegen zijn in het stroomgebied HDSR ontvangen voor de gemeentelijke belastingen wel een herinnering waar zij die vanuit BghU voor de waterschapslasten dan niet meer ontvangen. Dat is verwarrend.

Financiën

Indien BghU de besparingen realiseert levert dat lagere kosten op die leiden tot een lagere deelnemersbijdrage.

Zienswijze (ja/nee)

Nvt

Communicatie

Nvt

Vervolg

Nadat het bestuur heeft gekozen voor een van de besparingsopties wordt deze door BghU per 2026 doorgevoerd.

Aldus vastgesteld in de bestuursvergadering van 2 juli 2025.

De voorzitter,

De secretaris,

J.C.H. Haan

M. Vrisou van Eck

Bijlagen

1. Overige onderzochte besparingsmogelijkheden
2. Overzicht basis en pluspakket